

ZAKON
O DOPOLNITVI ZAKONA O ŠPORTU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Področje športa je eno redkih področij, ki posega na vsa družbena pod-področja in v vse strukture prebivalcev. Glavni namen v letu 2017 sprejetega novega Zakona o športu je, da bi se prebivalci Slovenije več in bolj kakovostno ukvarjali s športom in gibalnimi dejavnostmi za ohranjanje zdravja, saj to znanstveno dokazano zagotavlja pozitivne učinke na posameznika in na družbo.

Kljub temu, da so analize pokazale, da je sistem športa v Republiki Sloveniji dobro postavljen in da je slovenski šport v času po osamosvojitvi beležil izjemne rezultate, vsestransko rast in kakovostni razvoj, ugotavljamo, da so še vedno določene skupine prebivalcev, ki niso vključene v nobene športne in gibalne aktivnosti.

Na eni strani so to posamezniki, ki še niso našli prave spodbude in prave športne oziroma gibalne dejavnosti zase, na drugi strani pa je vedno več otrok iz socialno ogroženih družin, ki bi se želeli športno oziroma gibalno udeleževati pa za to nimajo ustreznih finančnih in materialnih pogojev.

Da bi v športne oziroma gibalne aktivnosti vključili tudi ljudi, ki se iz zgoraj navedenih razlog sedaj ne vključujejo je pripravljen predlog dopolnitve zakona, ki določa, da država in lokalne skupnosti skupaj z Olimpijskim komitejem Slovenije – Združenjem športnih zvez (v nadaljnjem besedilu: OKS-ZŠZ) enkrat letno organizirajo Teden športa v katerem se izvedejo aktivnosti v katere se lahko vključijo vsi prebivalci Republike Slovenije.

Predlog zakona prav tako uvaja obveznost plačila prispevka za storitve v potniškem in poštnem prometu. Iz zbranih prispevkov se bo organiziralo brezplačne športne in gibalne počitniške programe za otroke iz socialno ogroženih družin in omogočila dvojna kariera športnikom s sofinanciranjem izobraževanje in štipendije.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji predlaganega zakona so:

- povečati športne in gibalne aktivnosti prebivalcev Republike Slovenije,
- omogočiti športne in gibalne aktivnosti otrokom iz socialno ogroženih družin,
- omogočiti dvojno kariero športnikom.

2.2 Načela

Predlog zakona sledi že uveljavljenim načelom:

- spodbujanja vseživljenjske gibalne dejavnosti in zdravega načina življenja,
- socialne vključenosti in zaščite otrok iz socialno ogroženih družin,
- dvojne kariere športnikov,
- transparentnosti.

2.3 Poglavitne rešitve

V predlagani dopolnitvi zakona se uvaja nov način zbiranja sredstev za uresničevanje javnega interesa v športu. Javni interes v športu obsega naloge nacionalnega in lokalnega pomena, ki so namenjene zagotavljanju pogojev, da se prebivalci Republike Slovenije več in bolj kakovostno ukvarjajo s športom in gibalnimi dejavnostmi za ohranjanje zdravja. Predlog dopolnitve zakona konkretizira uresničevanja javnega interesa in določa, da morajo država in lokalne skupnosti skupaj z OKS-ZŠZ organizirati Teden športa. V tem tednu naj bi se odvijale različne športne in gibalne dejavnosti z namenom spodbujanja športne in gibalne aktivnosti vseh prebivalcev Slovenije. Aktivnosti oziroma prireditve bodo organizirane tako, da bodo nudile možnost vključevanja vseh občanov v posamezni lokalni skupnosti, ne glede na njihovo starost ali stopnjo gibalne pripravljenosti. Na primer pohod v bližnjo naravo ali dan odprtih vrat v športnih društvih, ki so dejavna v posameznih lokalnih skupnostih, kjer se bodo lahko občani seznanili in preizkusili v različnih športnih panogah oziroma različnih gibalnih dejavnostih. Šole in domovi za starejše občane lahko skupno organizirajo medgeneracijsko športno-gibalno prireditev. Lahko se izvede občinsko tekmovanje v teku ali krosu. Navedenih je le nekaj izmed možnih aktivnosti oziroma prireditev.

OKS-ZŠZ bo za otroke iz socialno ogroženih družin organiziral brezplačne športne in gibalne počitniške programe v katerih bo omogočeno otrokom iz socialno ogroženih družin, da bodo del počitnic preživeli aktivno in se naučili novih športnih in gibalnih veščin.

Za štipendije športnikom in za sofinanciranje izobraževanja športnikov bo OKS-ZŠZ zbrana sredstva razdelil z javnim razpisom. Podrobnejši način razdeljevanja sredstev bo določen s pravilnikom.

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom Republike Slovenije in ni predmet usklajevanja z mednarodnimi obveznostmi Republike Slovenije niti s pravnim redom Evropske unije.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ne bo imel posledic za državni proračun. Predlog zakona prav tako nima finančnih posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne bo imel posledic za državni proračun.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Sprejem zakona ne bo imel vpliva na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravom Evropske unije in ni predmet usklajevanja z mednarodnimi obveznostmi Republike Slovenije niti s pravnim redom Evropske unije.

Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih:

Druge države članice Evropske unije nimajo podobne ureditve. V določenih državah članicah EU se izdaja znamke na katerih so upodobljeni znani športniki ali velike mednarodne športne prireditve, ki jih posamezna članica organizira, vendar gre za običajne znamke v poštnem prometu.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

Predlog zakona nima administrativnih posledic.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Pravne osebe ali posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost v medkrajevnem in mednarodnem letalskem, železniškem, ladijskem in avtobusnem prometu ali opravljajo dejavnost poštnih storitev, bodo morali v Tednu športa obračunati fizičnim in pravnim osebam, ki uporabljajo njihove storitve, prispevek. Višino prispevka bo določila Vlada Republike Slovenije.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

- socialno vključenost in zaščito določenih skupin,

Sredstva, ki se bodo zbrala v Tednu športa bodo namenjena za športne in gibalne dejavnosti otrok iz socialno ogroženih družin, za štipendije športnikov in za izobraževanje športnikov. S tem se želi zagotoviti vključenost v šport tudi tistim iz socialno najbolj ogroženih okolij.

- javno zdravje

Posledice za javno zdravje bodo pozitivne saj se bo v Tednu športa k redni telesni dejavnosti spodbujalo vse prebivalce Republike Slovenije.

- posledice na enakost spolov

Zakon vzpostavlja možnosti za ukvarjanje s športom za vsakega prebivalca Slovenije ne glede na spol.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel učinkov na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne bo imel učinkov za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Sprejeti zakon bo predstavljen ciljnim skupinam ter širši javnosti preko medijev in spleta. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport bo organiziralo tudi javno predstavitev zakona.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Zunanji strokovnjak ali pravne osebe, pri pripravi zakona niso sodelovale.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o športu (Uradni list RS, št. 29/07 – ZŠpo-1) se doda nov 5. a člen, ki se glasi:

»5. a člen (uresničevanje javnega interesa v tednu športa)

(1) Država in lokalne skupnosti skupaj z OKS-ZŠZ uresničujejo javni interes tako, da enkrat letno organizirajo Teden športa.

(2) Teden športa se organizira v tednu, ko se obeležuje mednarodni dan športa - 6. april.

(3) V tednu športa mora pravna oseba ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost v medkrajevnem in mednarodnem letalskem, železniškem, ladijskem in avtobusnem prometu ali opravlja dejavnost poštne storitve, obračunati fizičnim in pravnim osebam, ki uporabljajo njihove storitve, prispevek v korist OKS-ZŠZ za brezplačne športne in gibalne počitniške programe otrok iz socialno ogroženih družin, za štipendije športnikov in za izobraževanje športnikov. Prispevek se obračuna od vsake prodane vozovnice, oziroma od vsake poštne pošiljke v notranjem in mednarodnem prometu, razen za knjige, časopise in revije.

(4) OKS-ZŠZ z zbranimi sredstvi za otroke iz socialno ogroženih družin organizira brezplačne športne in gibalne počitniške programe. Do brezplačne udeležbe v športnih in gibalnih počitniških programih so upravičeni otroci iz socialno ogroženih družin v skladu s predpisi, ki urejajo uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, glede na uvrstitev družine v ustrezen dohodkovni razred. Pri izboru otrok OKS-ZŠZ upošteva zlasti povprečni mesečni dohodek na osebo v skladu s predpisi, ki urejajo uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

(5) OKS-ZŠZ zbrana sredstva za štipendije športnikov in za izobraževanje športnikov razdeli z javnim razpisom. Do štipendije in do sredstev za izobraževanje so upravičeni športniki, ki so v skladu s prvim odstavkom 33. člena tega zakona, razvrščeni v naziv perspektivnega, mednarodnega, svetovnega ali olimpijskega razreda in se izobražujejo. Pri izboru upravičencev do sofinanciranja štipendije in izobraževanja OKS-ZŠZ upošteva zlasti rezultat športnika na velikem mednarodnem tekmovanju. Prednost pri sofinanciranju izobraževanja imajo športniki iz 1. točke šestega odstavka 35. člena tega zakona.

(6) Vlada Republike Slovenije z uredbo določi višino prispevka iz tretjega odstavka tega člena, način plačevanja in obračunavanja prispevka iz tretjega odstavka tega člena, morebitne oprostitve plačila, delež zbranih sredstev, ki se dodelijo za posamezne namene iz tretjega odstavka tega člena, način poročanja o porabi sredstev ter dohodkovni razred za določitev upravičenosti do udeležbe iz četrtega odstavka tega člena.

(7) OKS-ZŠZ določi podrobnejše pogoje in merila za izbor otrok in dodelitev sredstev v skladu s tem členom in jih po pridobljenem soglasju ministra, pristojnega za šport, objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

KONČNA DOLOČBA

2. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Javni interes v športu v skladu s 4. členom Zakona o športu obsega naloge nacionalnega in lokalnega pomena, ki so namenjene zagotavljanju pogojev, da se prebivalci Republike Slovenije več in bolj kakovostno ukvarjajo s športom in gibalnimi dejavnostmi za ohranjanje zdravja. Predlog dopolnitve zakona konkretizira uresničevanja javnega interesa in določa, da morajo država in lokalne skupnosti organizirati Teden športa z namenom spodbujanja športne in gibalne dejavnosti na nacionalni in lokalni ravni. Glavni cilj dopolnitve zakona je spodbuditi najširši krog prebivalcev k redni telesni dejavnosti, zato je obveznost naložena tako državi kot lokalnim skupnostim, z namenom, da se bodo aktivnosti organizirale na nacionalni ravni in tudi v vseh lokalnih okoljih ter na ta način dosegle najširši krog prebivalcev.

Teden športa bo organiziran v tednu okrog 6. aprila. Generalna skupščina Organizacije združenih narodov je 23. avgusta 2013 sprejela Resolucijo 67/296 s katero je določila 6. april za mednarodni dan športa. Ocenjujemo, da je izvedba Tedna športa v začetku aprila primerna, saj omogoča začetek aktivnosti v naravi. Cilj Tedna športa je tudi, da se spodbudi športno in gibalno dejavnost med celim letom in ne samo med Tednom športa in začetek pomladi je zelo primeren za vzpostavitev novih navad, ki vključujejo športne in gibalne dejavnosti v naravi. Prav tako bo to dobra dopolnitev aktivnostim, ki jih izvaja Evropska komisija s projektom Evropskega tedna športa, ki poteka v zadnjem tednu septembra. Ocenjujemo, da se bo javni interes bolje uresničeval, če bosta Teden športa in Evropski teden športa izvedena v različnih terminih, saj bo na tak način v različne dejavnosti vključenih več prebivalcev. Termin konec septembra ni primeren tudi zato, ker se bo v Tednu športa obračunaval obvezni prispevek za opravljene storitve v potniškem in poštnem prometu. V skladu z Zakonom o gasilstvu namreč v prvem tednu oktobra poteka Teden požarne varnosti v katerem mora posameznik ali pravna oseba v poštnem prometu plačati prispevek v korist Gasilske zveze Slovenije. Tako, bi bile fizične in pravne osebe dolžne plačevati prispevke v poštnem in potniškem prometu v dveh zaporednih tednih.

V Tednu športa se bo primerjalno s Tednom požarne varnosti, ki je določen v Zakonu o gasilstvu (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo) ter Tednom solidarnosti in Tednom Rdečega križa, ki sta določena v Zakonu o Rdečem križu Slovenije (Uradni list RS, št. 7/93 in 79/10) določilo obvezno plačilo prispevka za opravljene poštno storitve in storitve v potniškem prometu. Prispevek se bo zbiral v korist Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez (OKS-ZŠZ) za brezplačne športne in gibalne počitniške programe otrok iz socialno ogroženih družin, za štipendije športnikov in za izobraževanje športnikov. OKS-ZŠZ je v skladu z 41. členom Zakona o športu določen kot krovna športna organizacija v Republiki Sloveniji in povezuje vse nacionalne in občinske športne zveze ter druge športne organizacije.

Za zagotavljanje transparentnosti nad dodeljevanjem javnih sredstev in enakih možnosti konkuriranja na zbrana sredstva je določeno, da mora OKS-ZŠZ zbrana sredstva razdeliti z javnim razpisom.

Do brezplačne udeležbe v športnih in gibalnih počitniških programih bodo upravičeni otroci iz socialno ogroženih družin. Posamezniki bodo to dokazovali v skladu z uveljavljenim sistemom iz Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16 in 61/17 – ZUPŠ). V skladu z navedenim zakonom se vsem prosilcem, po enaki metodologiji, določi neto dohodek na družinskega člana. V uredbi, ki jo bo sprejela Vlada Republike Slovenije bo določen dohodkovni razred za določitev upravičenosti do brezplačne udeležbe otrok iz socialno ogroženih družin.

Do štipendije in do sredstev za izobraževanje bodo upravičeni športniki, ki so dosegli vrhunski športni

dosežek in so, razvrščeni v naziv perspektivnega, mednarodnega, svetovnega ali olimpijskega razreda. Športniki bodo morali biti vpisani tudi v program izobraževanja. Prednost pri sofinanciranju izobraževanja bodo imeli športniki - dobitniki olimpijskih, paraolimpijskih medalj, medalj z olimpijade gluhih, medalj s šahovske olimpijade ali medalj s svetovnih prvenstev v olimpijskih kolektivnih športnih panogah ali olimpijskih športnih disciplinah individualnih športnih panog.

Pri izboru otrok za brezplačno udeležbo v športnih in gibalnih počitniških programih bo OKS-ZŠZ pri izboru upošteval povprečni neto mesečni dohodek na osebo v skladu z veljavno odločbo pristojnega Centra za socialno delo. To pomeni, da bodo imeli prednost pri izboru tisti z nižjim povprečnim neto mesečnim dohodkom na osebo. Pri izboru upravičencev do sofinanciranja štipendije in izobraževanja pa bo OKS-ZŠZ upošteval rezultat športnika na velikem mednarodnem tekmovanju. To pomeni, da bodo imeli prednost pri dodelitvi sredstev ali določitvi višine sredstev tisti športniki, ki bodo dosegli boljši rezultat.

Vlada Republike Slovenije bo z uredbo določila višino prispevka, ki ga bodo posamezniki in pravne osebe dolžni plačati za opravljene storitve v poštnem in potniškem prometu, prav tako bo v uredbi določen način plačevanja in obračunavanja prispevka ter morebitne oprostitve plačila prispevka. Z uredbo se bo določil tudi delež zbranih sredstev, ki se bo dodelil za posamezen namen, to pomeni, koliko od zbranih sredstev se bo namenilo za organizacijo brezplačnih športnih in gibalnih počitniških programov za otroke iz socialno ogroženih družin, koliko za štipendije in koliko za stroške izobraževanja. Uredba bo nadalje določila tudi način poročanja o porabi zbranih sredstev. Kot je bilo navedeno že predhodno pa bo z uredbo določen tudi dohodkovni razred za določitev upravičenosti do brezplačne udeležbe v športnih in gibalnih počitniških programih za otroke iz socialno ogroženih družin.

Podrobnejše pogoje in merila za izbor otrok in dodelitev sredstev zbranih iz prispevka bo določil OKS-ZŠZ. Podrobnejše pogoje in merila bo OKS-ZŠZ moral uskladiti z ministrstvom, pristojnim za šport in jih po pridobljenem soglasju ministra, pristojnega za šport, objaviti v Uradnem listu Republike Slovenije.

K 2. členu

Z navedenim členom je določeno, kdaj zakon začne veljati.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Določbe veljavnega zakona se s tem predlogom ne spreminjajo.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlagana novela zakona vsebuje manj zahtevno dopolnitev zakona, saj predlog dopolnitve zakona le konkretizira uresničevanja javnega interesa in določa, da morajo država in lokalne skupnosti organizirati Teden športa z namenom spodbujanja športne in gibalne dejavnosti na nacionalni in lokalni ravni. Glavni cilj dopolnitve zakona je spodbuditi najširši krog prebivalcev k redni telesni dejavnosti, zato je obveznost naložena tako državi kot lokalnim skupnostim, z namenom, da se bodo aktivnosti organizirale na nacionalni ravni in tudi v vseh lokalnih okoljih ter na ta način dosegle najširši krog prebivalcev.

VI. PRILOGE

/